

Tuula Merisuo • Rauli Storm

Mistä 3. kirja kiikastaa?

Äidinkielen tehtäviä luokkaopetukseen,
tukiopetukseen ja erityisopetukseen

kilpikonna

papukaija

kalakukko

mäyräkoira

kultakala

omenamehu

mehupurkki

purkkiruoka

ruokaostos

ostoskeskus

keskustori

torikauppiaas

AGRICOLA
KUSTANNUSYHTIÖ

Mistä kiikastaa 3

Kirjoissa on tehtäviä, jotka harjoittavat tavallisimmin oppilaille ongelmia tuottavia asioita. Tehtävät on järjestetty kirjaan ongelmien mukaan, ja ne ovat vaikeustasoltaan vaihtelevia. Osa tehtävistä tehdään suullisesti ja osa monistetaan oppilaille.

Mistä kiikastaa? 3. kirja (108 s.)

3.–4. luokille

Äidinkielen tehtäviä luokkaopetukseen, tukiopetukseen ja erityisopetukseen

Kirjan tehtävät harjoittavat mm. seuraavia asioita: • tavuttaminen • sanarajan löytäminen • yhdyssanat • lyhyt ja pitkä vokaali • kaksoiskonsonantti • äng-äänne • iso ja pieni alkukirjain • sanavaraston laajentaminen • sanojen selittäminen

Sisältö

Opettajalle	5
Aakkosjärjestys	6
Tavutustehtäviä	10
Iso ja pieni alkukirjain	17
Sanarajan löytäminen	26
Yhdyssanoja	30
Kaksoiskonsonantti	42
Substantiiveja	54
Adjektiiveja	60
Verbejä	74
Substantiivin, adjektiivin ja verbin erottaminen ..	90
Piste	94
Piste ja kysymysmerkki	100
Piste, kysymysmerkki ja huutomerkki	102
Ajattelutaitojen harjoittelua	104

1. Sanoja voidaan järjestää luetteloiksi monin eri tavoin. Alla olevien sanaryhmien sanat ovat suuruusjärjestyksessä. Muuta ne aakkosjärjestykseen.

muurahainen peippo jänis ilves karhu hirvi

polkupyörä skootteri henkilöauto linja-auto rekka-auto juna

2. Kirjoita pulpetissasi ja repussasi olevien kirjojen nimet aakkosjärjestyksessä.

3. Kaikki alla olevat sanat alkavat kirjaimella. Kirjoita ne aakkosjärjestykseen toisen kirjaimen mukaan.

kettu, koripallo, köysi, haulaliina, karpänen, Krista, kummitus, kissa, kyykäärme

Piste, kysymysmerkki ja huutomerkki

- I. Osa seuraavan tekstin lauseista on kysymyksiä ja osa huudahduksia. Merkitse niihin oikeat merkit. Lisää muihin lauseisiin pisteet. Korjaa isot alkukirjaimet virkkeiden alkuun.

Papukaija ja maalaisisäntä

Kerran papukaijan häkin ovi oli unohtunut auki papukaija lensi ulos avoimesta ikkunasta ulkona se pelästyi kaupungin vilkasta liikennettä "Pom" paukkuivat pakoputket "Kriik" kirskuivat autojen jarrut lopulta papukaija tuli rauhalliselle maaseudulle se istahti väsyneenä erään talon katolle talon isäntä näki oudon linnun katolla hän ihaili sen värikästä pukua isäntä huudahti ääneen: "onpa siinä kaunis lintu" hän ihmetteli vielä: "mikä lintu tuo mahtaa olla" isäntä katseli pitkään papukaijaa, ja papukaija katseli isäntää lopulta isäntä päätti mennä katolle hän halusi tuoda linnun alas kun papukaija näki miehen tulevan katolle, se nosti toista siipeään ja kysyi: "mitä tahdotte" isäntä joi ihmetellen katsomaan sitten hän otti lakin päästään ja sanoi: "anteeksi, hyvä herra luulin, että olette lintu" sitten isäntä laskeutui nopeasti takaisin pihalle

Iso ja pieni alkukirjain

Mieti, mihin sanoihin tulee iso alkukirjain ja kirjoita juttu uudelleen oikein.

viime tiistaina helsingissä tapahtui kummaa. iso hirvi törmäili eduskuntatalon edustalla. useita poliiseja oli kutsuttu paikalle. he yrittivät ottaa sen kiinni, mutta pelästynyt hirvi poukkoili kauhuissaan sinne tänne mannerheimintiellä. onneksi oli niin aikainen aamu, että liikkeellä ei ollut paljon autoja. vain eräs lehdenjakaja näki hirven ajaessaan mannerheimintietä fordillaan. finlandia-talon puistikossa poliisit onnistuivat ampumaan hirveen nukutuspiikin. sitten he nostivat sen sisu-merkkisen kuorma-auton lavalle ja veivät sen turvaan kauas nuuksion metsään.

A series of horizontal lines for writing, with a large, stylized watermark 'Kusku' written diagonally across the page.

Lisää sanoihin I tai II.

Salli Salmi on ammatiltaan sa _____ apoliisi. Työssään hän saa kuu _____ a monien ihmisten sa _____ aisuuksia. Kerran eräs sa _____ a arvava rosvo nappasi sa _____ amannopeasti torin laida _____ a olevassa Sa _____ essa Salme-tädin rahat. Täti tutki juuri kylmähy _____ yssä _____ evia herku _____ isia sa _____ amimakkaroita. Rosvo hiipi sa _____ aa tädin taakse ja sai saa _____ iikseen hänen kukkaron sa _____

Po _____ iisi ei o _____ ut vie _____ ä kahden viikon päästä saanut rosvoa kiinni. Si _____ oin Sa _____ me-täti päätti pa _____ kata Sa _____ i Sa _____ men tutkimaan asiaa. Kukkarossa oli tädin arvokkain aarre, rakkaan Ki _____ e-kissan kuva. Ki _____ e oli kuu _____ ut kaksi vuotta sitten, mutta vie _____ äkin täti kaipasi sitä kovasti. Täti ha _____ usi saada kuvan takaisin. Hän kertoi, että punainen kukkaro on kissan muotoinen.

Iltapäivä _____ ä Salli meni kuntosali _____ e. Sie _____ ä oli siihen aikaan hi _____ jaista. Pukuhuoneessa Sa _____ i huomasi, että viereisen pukukaapin oven sa _____ pa oli rikki. Siksi ovi oli rao _____ aan. Salli kurkisti kaapin sisä _____ e. Vaat _____ kasin a _____ a, puo _____ iksi pii _____ ossa oli punainen kukkaro. Kukkaro _____ a oli kissan korvat! Salli ei o _____ ut uskoa si _____ miään. Tämän täytyy o _____ a tädin kukkaron! Pian sisään tu _____ i nuori nainen. Salli kysyi: "Kenen kukkaro sinu _____ a on?" "Ei ole sa _____ ittua tutkia toisten kaappeja", nainen huudahti. "Ei ole myöskään sa _____ ittua ottaa tätien kukkaroja!", Salli sanoi. Kumma _____ ista, että vaikeat pu _____ mat voivat joskus se _____ itä aivan vahingossa!

Piirrä tädin kukkaro.

Lisää sanoihin I tai II.

Salli Salmi on ammatiltaan sa _____ apoliisi. Työssään hän saa kuulla _____ a monien ihmisten sa _____ aisuuksia. Kerran eräs sa _____ akevala rosvo nappasi sa _____ amannopeasti torin laida _____ a olevassa sa _____ essa Salme-tädin rahat. Täti tutki juuri kylmähy _____ yssä sa _____ evia herku _____ lisiä sa _____ amimakkaroita. Rosvo hiipi sa _____ aa tädin taakse ja sai saa _____ iikseen hänen kukkaronsa.

Po _____ iisi ei o _____ ut vie _____ ä kahden viikon päästäkään saanut rosvoa kiinni. Si _____ oin Sa _____ me-täti päätti pa _____ kata Sa _____ i Sa _____ men tutkimaan asiaa. Kukkarossa oli tädin arvokkain aarre, rakkaan Ki _____ e-kissan kuva. Ki _____ e oli kuo _____ ut kaksi vuotta sitten, mutta vie _____ äkin täti kaipasi sitä kipeästi. Täti ha _____ usi saada kuvan takaisin. Hän kertoi Salli _____ e, että punainen kukkaro on kissan muotoinen.

Iltapäivä _____ ä Salli meni kuntosalille. Sie _____ ä oli siihen aikaan hi _____ jaista. Pukuhuoneessa Sa _____ i huomasi, että viereisen pukukaapin oven sa _____ pa on rikki. Siinä ovi oli rao _____ aan. Salli kurkisti kaapin sisä _____ e. Vaatekasan a _____ a, puo _____ iksi pii _____ ossa oli punainen kukkaro. Kukkarossa _____ a oli kissan korvat! Salli ei o _____ ut uskoa si _____ miään. Tämän täytyy o _____ a tädin kukkaro! Pian pukuhuoneeseen tu _____ i nuori nainen. Salli kysyi: "Kenen kukkaro sinu _____ a on?" "Ei ole sa _____ ittua tutkia toisten kaappeja", nainen huudahti. "Ei ole myöskään sa _____ ittua ottaa tätien kukkaroja", Salli sanoi. Aika kumma _____ sta, että pu _____ mat joskus se _____ viävät ihan vahingossa!

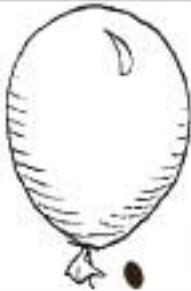
Piirrä tädin kukkaro.

2. Kirjoita viivoille kaksi kuvan asiaa hyvin kuvaavaa adjektiivia.

2. Valitse laatikosta sopiva verbin muoto tyhjiin paikkoihin.

Junat ja raitiovaunut _____ raitteilla.

kulke
kulkea
kulkevat

Syksyllä lehdet _____ puista.

putoaa
putoo
putoavat

Lentokoneemme _____ kiitoradalle.

laskeutuu
laskeudumme
laskeutua

Otto ja Olivia _____ filmien elokuvissa.

kävi
kävivät
kävitte

Veera ja minä _____ voimistelua.

harrastamme
harrastetaan
harrastan

Mitä ruokia sinä _____ tehdä?

osata
osaatte
osaat

Talvilomalla me _____ Lapissa.

hiihdetään
hiihdämme
hiihittää

Aino ja sinä _____ hyvin englantia.

osaa
osaat
osaatte

Poliisit _____ liikennettä.

tarkkailee
tarkkailevat
tarkkailette

Hassu juttu 3

1. Numeroi alla olevat verbit sikin sokin (1-21).

hyppää

putoaa

sukeltaa

pinkaisee

laahustaa

heittää

ohittaa

kaatuu

osuu

jännittää

laulaa

hurraa

selostaa

verryttelee

kuvaa

säntää

rikkoo

lennähtää

makaa

lentää

verryttelee

2. Kirjoita luettelon verbit tarinan tyhjiin paikkoihin numerojen mukaan. Tarkista, että ne tulevat oikeaan muotoon.

3. Lue hassu juttusi ja piirrä siitä hassu kuva.

Urheilukilpailu

Tänään pidetään urheilupuistossa jännittävät urheilukilpailut. Mukaan on ilmoittautunut monta huippu-urheilijaa. Tuolla mestarijuoksija Elmeri

Vuorinen jo 8_____ . Paikalle

13_____ myös Lenni Laiho, joka ehkä

tänään 6_____ oman ennätöksensä.

Emma Korhonen 3_____ korkeutta.

Seuraavana 16_____ hänen pahin kilpai-

lijansa Helmi Haapanen. Rima 19_____

uhkaavasti, mutta ei 9_____ .

Heikki Hiltunen [1] _____ kiekkoa. Hänen kiekkonsa [15] _____ aivan liian nopealle. Yleisö [12] _____, kun Samuel Simolan keihäs [4] _____ valtavan pitkälle. Pituushyppypaikalla Väinö Vilun kenkä [11] _____ hänen jalastaan. Komean seiväshyppääjä Into Iisalmen pitkä seiväs [17] _____ häneä korkeasti riman yli. Seuraavana oleva Oiva Olsson taas [21] _____ riman maahan. Saima Salmela [18] _____ jousensa ja nuoli [5] _____ keskelle maalitaulua. Olivia Lehtisen nuoli [14] _____ aivan samaan paikkaan.

Katsojat [20] _____ innoissaan. Kohta paikalle [10] _____ kuulantyoöntäjät. Alvar Aaltonen [2] _____ valtavan painavan kuulan pitkälle. Musta lopulta vahvan Onni Oksasen kuula [7] _____ vieläkin kauemmas.

Agriicola

5. Merkitse tekstiin pisteet oikeisiin kohtiin.
Korjaa isot alkukirjaimet virkkeiden alkuun.

Isoja puita

Yhdysvaltojen länsiosassa, Kaliforniassa kasvavat maailman korkeimmat puut. Jättiläispunapuiden iettyjen korkeudelle päästäkseen pitäisi ajaa kerrostalon hissillä vähintään 32. kerrokseen sata vuotta sitten kaadettiin Kanadassa vielä niitäkin korkeampi puu tämä 218 metriä pitkä douglasinkuusi ei olisi mahtunut makaamaan edes jalkapallokentälle jättiläispunapuun sukulainen mammuttipetäjä on maailman painavin puu se painaa enemmän kuin 30 000 aikuista ihmistä yhteensä jos vaakaan pantaisiin kaikki Rauman kaupungin asukkaat yhtä aikaa, he painaisivat yhtä paljon kuin yksi mammuttipetäjä vanhin mammuttipetäjä on yli 3000 vuotta vanha sitäkin vanhempia puita on olemassa vihnemännyt voivat olla yli 5000 vuoden ikäisiä ne kasvavat erittäin hitaasti korkeilla vuorenrinteillä